

I. Údaje o navrhovateľovi	2
1. Názov	2
2. Identifikačné číslo	2
3. Sídlo	2
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	2
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie	2
II. Názov zmeny navrhovanej činnosti	2
III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti	3
1. Umiestnenie navrhovanej činnosti	3
2. Stručný opis technického a technologického riešenia	3
2.1. Technické riešenie.....	3
2.2. Vstupy	4
2.3. Výstupy.....	12
3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.....	15
4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	15
5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	15
6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí	16
IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických	32
V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné hrnutie.....	35
VI. Prílohy	35
1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona.....	35
2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe.....	35
3. Výpis z katastra nehnuteľností	35
4. Vyjadrenie dotknutého štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny	35
5. Stanovisko príslušného orgánu územného plánovania, či zmena navrhovanej činnosti je v súlade s platnými územnoplánovacími dokumentáciami platnými pre dané územie ...	36
VII. Dátum spracovania.....	36
VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia.....	36
IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa	36

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov(meno)

MGDS, a.s.

2. Identifikačné číslo

34 109 358

3. Sídlo

Hlavná 667
DUNAJSKÁ STREDA

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Imrich Gajdos
Hlavná 28/7
929 01 Dunajská Streda

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

Ing. Zoltán Pintér
PZ-CONSTRUCT, s.r.o.
929 01 Dunajská Streda, Ul. biskupa Kondého 4577/ 18

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.1. Názov

REKREAČNÝ AREÁL S APARTMÁNOVÝMI DOMAMI – DUNAJSKÁ STREDA

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

III.1. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj : Trnavský
Okres : Dunajská Streda
Obec : Dunajská Streda
Katastrálne územie : Dunajská Streda
Parcelné číslo: 1963/294, 1963/167

III.2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, vyvolané investície)

III. 2.1. Technické riešenie

Riešená oblasť sa nachádza v intraviláne mesta Dunajská Streda na parcelách č. 1963/167, /294. Predmetná lokalita je ohraničená zo severovýchodnej strany zástavbou rodinných domov, z juhovýchodnej strany ornou pôdou, z juhozápadnej strany záhradami a so severozápadnej strany cestou II/507 – Gabčíkovská cesta. Územie je rovinatého charakteru, a v súčasnosti je využívané na poľnohospodárske účely.

RIEŠENÉ ÚZEMIE SPOLU	23 509 m ²
DOPRAVNÉ KOMUNIKÁCIE.....	2 272 m ²
ZELEŇ.....	2 812 m ²
PEŠIE KOMUNIKÁCIE.....	683 m ²
NOVÉ POZEMKY URČENÉ NA REKREÁCIU.....	15 841 m ²
POZEMOK NA PARKOVANIE A SLUŽBY.....	1 215 m ²
POČET STAVEBNÝCH POZEMKOV	20 ks
PLOCHA NA ŠPORT.....	686 m ²

Návrh uvažuje so solitérnou formou zástavby, pre samostatne stojace rekreačné celosezónne domy s obytnými podkrovmi, resp. typ bungalov s výmerou stavebných pozemkov od 664 do 916m². Podlažnosť jednotlivých objektov je určená podľa potreby investora na celé riešené územie.

Výška hrebeňa pri rekreačných domoch sa nemení, je pevná, max. 8,5m od úrovne ±0,000. Výšková úroveň objektov ± 0,000 sa určí v rozmedzí od 0,3 do 0,6 m nad terénom v závislosti od podlažnosti objektu, s tým, že projektat odporúča osadiť výškovú úroveň ± 0,000 minimálne na úroveň najvyššej nivelety najbližšieho cestného telesa. Pri komunikáciach doporučujeme riešiť oplatenie podľa možnosti s použitím prírodných materiálov alebo nepriehľadnosť riešiť zo stálo-zeleného porastu. Stavebná čiara je navrhnutá

všeobecne 6m od čelnej strany pozemku. Stavebná čiara medzi susediacimi pozemkami je z jednej strany 2m a z druhej dvornej strany podľa Stavebného zákona. Maximálna dovolená plocha zastavanosti je 25%.

Celková plocha pozemkov je 15 841 m².

Športové ihrisko

Ide o plochu bližšie nešpecifikovaného športového zariadenia. Rozmer plochy je vhodný na vytvorenie tenisového kurtu, streetbasketbalu, minifutbalu a pod. Areál bude osvetlený aj na večerné použitie. Celková plocha pozemku je 686m², šírky 18m

III. 2. 2. Vstupy

Záber pôdy

Územie, kde je investičným zámerom vytvorenie parciel pre individuálnu rekreáciu sa toho času využíva ako poľnohospodárska pôda.

Nároky na pracovné sily

Denná potreba pracovných síl počas výstavby sa nedá predpokladať. Objem a odborná skladba pracovných síl počas výstavby je v značnej miere závislá na tempe výstavby a strojno - mechanizačnej vybavenosti stavby.

Iné nároky

Nároky na energiu

Bilancia výkonov

Celkový inštalovaný príkon pre 21 obj. :

$$P_i = 21ks \times 15,00 \text{ kW} = 315,00 \text{ kW}$$

Celkový súčasný príkon pre 21 obj.:

$$P_s = 21ks \times 7,50 \text{ kW} = 157,50 \text{ kW}$$

Súčasnosc' pre 21 obj.

$$0,5$$

Údaje o navrhovaných kapacitách pre I.-V. etapu

- Rozpojovacia a istiacia skriňa SR5 - 4 ks

- Rozpojovacia a istiacia skriňa SR7 - 1 ks

- 1kV káblové vedenie, kábel typu NAYY-J 4x240 mm² dĺ. trasy - 725 m

Silový rozvod elektrickej prípojky bude vyhotovený v zmysle STN 33 2000-5-51, STN 33 2000-5-52, STN 332130, STN 33 2000-4-41/O1-2009, ostatných súvisiacich noriem, predpisov a smerníc ZSE. Krytie prístrojov, strojov a elektroinštalačného materiálu musí zodpovedať danému prostrediu v zmysle STN 33 2310. Ochranu pred nebezpečným dotykovým napätím vyhotoviť v zmysle STN 33 2000-4-41/O1-2009.

Projektované objekty budú zásobované el. energiou z exist. TS č.715-073. NN rozvody budú vyhotovené zemnými káblami NAYY-J 4x240mm² (viď. v.č. E2) a vo vyznačených miestach podľa výkresu budú osadené istiace a rozpojovacie skrine SR. Z SR budú zapojené elektromerové rozvádzače RE.P/1 káblom NAYY-J 4x25 a RE.P/2 káblom NAYY-J 4x35 lúčovite cez tavné poistky dim. 63 a 80A. Rozvádzače RE.P pre jednotlivé RD budú umiestnené na verejne prístupnom mieste do obmurovaného piliera v oplotení objektu od ulice. Pre distribučné kábelové rozvody NN sa navrhujú sekundárne 1 kV káble NAYY-J 4 x 240mm² v zemi, ktoré napájajú rozpojovacie a istiace skrine SR (VÝR. HASMA). Aby jednotlivé vetvy rozvodu neboli napájané len z jednej strany, distribučné rozvody NN sú zaokruhované aj z druhej strany – smýčkované, aby v prípade poruchy jedného z napájacích káblov neboli odberatelia bez elektrickej energie.

Rozpojováciu a istiacu skriňu SR7 č.1.3, treba uzemniť do 5 ohmov, ostatné treba uzemniť do 15 ohmov.

Pri ukladaní káblov dodržať podmienky STN 33 2000-5-52 a v zemi dodržať priestorovú úpravu technického vybavenia v zmysle STN 73 6005.

Pri súbehu NN kábla s vedeniami dodržať vzdialenosti:

kábel NN do 1 kV-----05 cm
 kábel VN do 10 kV-----15 cm
 kábel VN do 35 kV-----20 cm
 kábel oznamovací-----30 cm
 plynovod do 9,8 Mpa-----40 cm
 vodovod-----40 cm
 stoky-----50 cm

Pri križovaní NN kábla s vedeniami dodržať vzdialenosti:

kábel NN do 1 kV-----05 cm
 kábel VN do 10 kV-----15 cm
 kábel VN do 35 kV-----20 cm
 plynovod do 9,8 Mpa-----10 cm /ochraná trubka/
 vodovod-----40 cm
 stoky-----30 cm

Káblový rozvod pre VO

Podľa platnej normy STN EN 13201/1-4 s účinnosťou od 2005 platí pre navrhované komunikácie stupeň osvetlenia 4 - C2 - obslužné smerové rozdelené s intenzitou osvetlenia $E_{pk} = 4$ luxy, s celkovou rovnomernosťou $I : 5$, so stupňom oslnenia 2.

Pre verejné osvetlenie sa navrhujú osvetľovacie stožiare OS6 76/60/3P, ktoré sú oceľové, s dĺžkou nad terénom 6m. Stožiare budú vybavené svietidlom s osadením na stožiar, ktoré bude vybavené svetelným zdrojom - sodíkovou výbojkou SHC I x 100W v počte 10 ks. Vzdialenosť stožiarov od seba bude rozmedzí 30 - 40m. Celkovo pre verejné osvetlenie sa navrhuje 10 osvetľovacích stožiarov s výkonom 1,0 kW. Pre rozvod sa navrhuje kábel NAYY-J 4 x 10mm² v zemi. Spolu s káblom bude v jednej ryhe na jej dne pod pieskovým káblovým lôžkom uložený aj uzemňovací pásik, FeZn 30 / 4mm, na ktorý sa pripojí každý osvetľovací stožiar. Tým sa prevedie ochrana stožiaru pred bleskom.

Napojenie verejného osvetlenia bude od plán. RE.VO25A. Ovládanie osvetlenia bude automatický cez časový spínač v exist. rozvádzači RE.VO25A. v prípade cez fotobunku. Káble budú uložené v zemi v spoločných trasách výkopu s káblami distribučných rozvodov NN.

Káble viesť v bežnej trase v spoločnej káblovej rýhe v hĺbke 700 mm od terénu, medzi dvomi pieskovými vrstvami hr. 100 mm. Celú trasu vyznačiť s výstražnou fóliou PVC červenej farby v hĺbke 300 mm od terénu a ako mechanickú ochranu káblov použiť tvárnice. Pod vjazdom na parcelu rodinného domu kábel viesť ochrannej trubke PE typu FXKVS 110mm v hĺbke 700 mm. Pri križovaní miestnej komunikácie káble viesť v ochrannej trubke PE typu FXKVS 110mm v hĺbke 1000 mm.

Pri ukladaní káblov dodržať podmienky STN 33 2000-5-52 a v zemi dodržať priestorovú úpravu technického vybavenia v zmysle STN 73 6005.

Trasa 1 kV vývodov rysuje hranicu pozemkov pozdĺž plánovanej obslužnej komunikácie vo vzdialenosti 0,5 m v chodníku.

Káble viesť v bežnej trase v spoločnej kábelovej rýhe v hĺbke 700 mm od terénu, medzi dvomi pieskovými vrstvami hr. 100 mm. Celú trasu vyznačiť s výstražnou fóliou PVC červenej farby v hĺbke 300 mm od terénu a ako mechanickú ochranu káblov použiť tvárnice. Pod vjazdom na parcelu rodinného domu kábel viesť ochrannej trubke PE typu FXKVS 160mm v hĺbke 700 mm. Pri križovaní miestnej komunikácie káble viesť v ochrannej trubke PE typu FXKVS 200mm v hĺbke 1000 mm.

Vykurovanie

Predĺžený verejný STL plynovod je navrhnutý ako zokruhovaný. Predĺženie verejného STL plynovodu bude slúžiť na zásobovanie rekreačného areálu s apartmánovými domami zemným plynom. Predĺženie STL plynovodu je navrhnuté z plastového potrubia PE100-SDR11-DN50-D63x5,8mm-90kPa. Na predĺženom plynovode sú za napojením na existujúci STL verejný plynovod navrhnuté zasúvadlové uzávery príslušnej dimenzie pre plyn. Plynovody a prípojky sa označujú orientačnými tabuľkami a orientačnými stĺpikmi.

POTREBA PLYNU

Predpokladaná bilancia odberu plynu pre 1 apartmánový dom je nasledovná:

Teoretická potreba tepla na vykurovanie:	44,03 GJ/rok
Teoretická potreba tepla na ohrev TUV (OPV):	28,26 GJ/rok
Teoretická potreba paliva na prípravu jedál:	219 m3/rok
Teoretická potreba paliva:	2 465 m3/rok

(platí pre vstupné údaje: celková tepelná strata $Q=7kW$, počet užívateľov objektu:4, účinnosť zdroja tepla 96%)

Predpokladaná bilancia odberu plynu pre polyfunkčný objekt je nasledovná:

Teoretická potreba tepla na vykurovanie:	251,57 GJ/rok
Teoretická potreba tepla na ohrev TUV (OPV):	0,00 GJ/rok
Teoretická potreba paliva na prípravu jedál:	0 m3/rok
Teoretická potreba paliva:	7 825 m3/rok

(platí pre vstupné údaje: celková tepelná strata $Q=40kW$, účinnosť zdroja tepla 96%)

Predpokladaná bilancia odberu plynu pre areál - CELKOM (21x AD + 1x PO):

Teoretická potreba tepla na vykurovanie:	1176 GJ/rok
Teoretická potreba tepla na ohrev TUV (OPV):	593 GJ/rok
Teoretická potreba paliva na prípravu jedál:	4599 m3/rok
Teoretická potreba paliva:	59 590 m3/rok

Zásobovanie vodou

Predĺženie verejného vodovodu	HDPE100 d110x10,0mm - PN16	L=405m
-------------------------------	----------------------------	--------

Predĺžením verejného vodovodu sa zabezpečí zásobovanie objektov v novom rekreačnom areáli. Predĺžený vodovod sa navrhuje ako zokruhovaný, podzemné potrubie je navrhnuté v zmysle „STN EN 805 – Vodárenstvo. Požiadavky na systémy a súčasti vodovodov mimo budov“. Minimálny sklon nivelety potrubia je 3‰. Navrhovaný vodovod sa napojí na existujúci verejný vodovod DN150 z ocele pomocou T-kusu. Za napojením budú umiestnené zasúvadlové uzávery pre vodu s teleskopickou zemnou súpravou. Na predĺženom verejnom vodovode sa umiestnia podzemné hydranty typu AVK DN80, ktoré budú slúžiť aj ako kalník,

resp. ako vzdušník. Na potrubí bude umiestnený vyhľadávací vodič CY-4mm², ktorý sa vyvedie pod poklop zásuvadlového uzáveru (do autozásuvky) navrhovaného úseku. Vyhľadávací vodič musí byť vodivo spojený s kovovými armatúrami.

VODOVODNÉ PRÍPOJKY

Plánované objekty na riešenom území (21x apartmánových domov a 1x polyfunkčná budova) budú zásobované pitnou vodou pomocou vodovodných prípojok s dimenziou DN25. Vodovodné prípojky sa budú skladať:

z tlakového HDPE100 vodovodného potrubia – DN25-d32x2.0mm,

z vodomernej zostavy s vodomerom,

z prefabrikovanej betónovej vodomernej šachty "VŠ" s vnútornými rozmermi 900x1200x1800mm

Vodovodné prípojky sa napoja na nový predĺžený zokruhovaný verejný vodovod z HDPE100-DN100-d110x10,0mm pomocou navrtávacích pásov so zemnou súpravou.

Návrh vodovodných prípojok :

Vodovodná prípojka pre parcelu č.1	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.2	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.3	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.4	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.5	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.6	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=9,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.6.01	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=9,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.7	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.8	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.9	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.10	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.11	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.12	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.13	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=4,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.14	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=9,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.15	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=9,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.16	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=9,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.17	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=9,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.18	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=9,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.19	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=9,0m
Vodovodná prípojka pre parcelu č.20	HDPE100 d32x3,0mm - PN16	L=9,0m
Vodovodná prípojka pre polyfunkčný objekt	HDPE100 d40x3,7mm - PN16	L=4,0m

POTREBA VODY

Potreba vody bola určená na základe "Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 zo 14.novembra 2006".

Pre 1 apartmánový dom:

Denná potreba vody:	Q_p	=	$n \times q$	=	4	osoby	x	135	l/os.deň	=	540	l/deň	=	0.00625	l/s
Maximálna denná potreba vody:	Q_m	=	$Q_p \times k_d$	=	540	l/deň	x	1.3		=	702	l/deň	=	0.00813	l/s
Maximálna hodinová potreba vody:	Q_h	=	$(Q_m \times k_h)/24$	=	(702	l/deň	x	1.8	)/ 24	=	52.7	l/hod	=	0.01463	l/s
Ročná potreba vody:	Q_{rok}	=	$Q_p \times d$	=	540	l/deň	x	365	deň	=	197100	l/rok	=	197.1	m ³ /rok

Pre polyfunkčný objekt:

Denná potreba vody:	Q_p	=	$n \times q$	=	45 osôb	x	60	l/os.deň	=	2700 l/deň	=	0,03125 l/s
Maximálna denná potreba vody:	Q_m	=	$Q_p \times k_d$	=	2700 l/deň	x	1,3		=	3510 l/deň	=	0,04063 l/s
Maximálna hodinová potreba vody:	Q_h	=	$(Q_m \times k_h)/24$	=	3510 l/deň	x	1,8	/12	=	526,5 l/hod	=	0,14625 l/s
Ročná potreba vody:	Q_{rok}	=	$Q_p \times d$	=	2700 l/deň	x	312	deň	=	842400 l/rok	=	842,4 m ³ /rok

CELKOM pre "REKREAČNÝ AREÁL S APARTMÁNOVÝMI DOMAMI":

Denná potreba vody:	Q_p	=								14040 l/deň	=	0,16250 l/s
Maximálna denná potreba vody:	Q_m	=								18252 l/deň	=	0,21125 l/s
Maximálna hodinová potreba vody:	Q_h	=								1633,0 l/hod	=	0,45361 l/s
Ročná potreba vody:	Q_{rok}	=								4981500 l/rok	=	4981,5 m ³ /rok

MATERIÁL POTRUBIA

Predĺžený verejný vodovod a vodovodné prípojky sa vyhotovia z plastového materiálu z lineárneho (vysokohustotného) polyetylénu označené ako HDPE100 alebo lPe, vyrábané podľa STN 64 3041, DIN 8074 v tlakovej rade PN16.

VODOMERNÁ ŠACHTA

Vodomerná zostava bude umiestnená v novej železobetónovej prefabrikovanej vodotesnej vodomernej šachte "VŠ" s vnútornými rozmermi 1200x900x1800mm. Vodomerná šachta bude umiestnená v zelenom páse cca. 1m za okrajom pozemku zásobovaného objektu. Vstup do šachty bude možný cez uzamykateľný liatinový poklop s rozmerom 600x600mm so skúšobným zaťažením triedy „A15“. Vstup do šachty musí byť zabezpečený pevným stúpadlovým alebo priečkovým rebríkom alebo stúpadlami s protišmykovou úpravou osadenými do steny v súlade s príslušnými STN a ON.

MERANIE SPOTREBY VODY

Meranie spotreby vody pre každý objekt bude zabezpečené samostatnou vodomernou zostavou. Projektantom doporučený typ vodomeru je ACTARIS -AQUADIS DN20 s max. prietokom $Q_{max}=5\text{m}^3/\text{h}=1,38\text{l/s}$, s min. prietokom $Q_{min}=6\text{l/h}=0,0016\text{l/s}$. Uvedený prístroj patrí do triedy presnosti „C“. Vodomer sa umiestni do vodomernej šachty.

TLAKOVÁ SKÚŠKA - VODOVOD

Tlaková skúška vonkajšieho vodovodu sa vykoná podľa normy „STN EN 805 – Vodárenstvo. Požiadavky na systémy a súčasti vodovodov mimo budov“.

Pri všetkých druhoch rúr a materiálov sa môžu použiť rôzne skúšobné postupy:

- predbežná skúška,
- skúška poklesu tlaku,
- hlavná tlaková skúška.

Odkanalizovanie

Predmetný projekt rieši návrh predĺženia verejnej kanalizácie v tomto rozsahu:

Predĺženie verejnej kanalizácie	PVC-U DN400	L=195m
Predĺženie verejného vodovodu	PVC-U DN300	L=345,5m

Účelom stavby je odvádzanie a likvidácia splaškových odpadových vôd produkovaných v navrhovanom rekreačnom areáli v Dunajskej Strede. Projekt rieši odkanalizovanie predmetného územia delenou gravitačnou splaškovou kanalizáciou. Územie je rovinaté s miernymi poklesmi teréhu, v súčasnosti využívané na poľnohospodárske účely. Návrh profilov kanalizácie vychádza z výpočtu a posúdenia kanalizačnej siete. Predĺžená verejná kanalizácia sa napojí na existujúcu verejnú kanalizáciu DN400 v existujúcej šachte EKŠ.

KANALIZAČNÉ PRÍPOJKY

Splaškové vody z navrhovaných objektov budú odvádzané do navrhovanej predĺženej verejnej kanalizácie pomocou kanalizačných prípojek s dimenziou DN150-d160x4,0mm. Na každom pozemku sa vybuduje domová kanalizačná revízná šachta „RŠ“ s vnútorným priemerom d600mm. Kanalizačnú prípojku tvorí potrubie začínajúce v domovej revíznej kanalizačnej šachte „RŠ“ po napojenie do verejnej kanalizačnej stoky.

Ročné množstvo splaškových vôd - 1x apartmánový dom: $Q_{ww, rok} = 197,1 \text{ m}^3/\text{rok}$

Ročné množstvo splaškových vôd - 1x polyfunkčný objekt: $Q_{ww, rok} = 842,4 \text{ m}^3/\text{rok}$

Ročné množstvo odpadových vôd - CELKOM (21x AD, 1x PO): $Q_{ww, rok} = 4981,5 \text{ m}^3/\text{rok}$

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch budú odvádzané na nespevnené plochy jednotlivých pozemkov.

Návrh kanalizačných prípojek:

Kanalizačná prípojka pre parcelu č.1	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.2	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.3	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.4	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.5	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.6	PVC DN150-d160x4,0mm	L=6,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.6.01	PVC DN150-d160x4,0mm	L=6,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.7	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.8	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.9	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.10	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.11	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.12	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.13	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.14	PVC DN150-d160x4,0mm	L=6,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.15	PVC DN150-d160x4,0mm	L=6,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.16	PVC DN150-d160x4,0mm	L=6,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.17	PVC DN150-d160x4,0mm	L=6,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.18	PVC DN150-d160x4,0mm	L=6,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.19	PVC DN150-d160x4,0mm	L=6,0m
Kanalizačná prípojka pre parcelu č.20	PVC DN150-d160x4,0mm	L=6,0m
Kanalizačná prípojka pre polyfunkčný objekt	PVC DN150-d160x4,0mm	L=7,0m

Nároky na dopravu

Pozemok je prístupný z miestnej komunikácie. Pozemok je na rovinatom teréne, bez vysokého porastu.

Objekt služieb a podzemných parkovísk

Jedná sa o dvojpodlažný objekt, z ktorého 1 je podpivničené s rozmermi 18x67,5 s možnosťou zabudovania podkrovných priestorov. V mierne zníženom suteréne (úroveň podlahy suterénu max. -1,5m od upraveného terénu) sú navrhnuté parkovacie státi pre

48osobných áut z toho dve pre imobilných, komunikačne napojená na miestnu komunikáciu, v modulov systéme 9x7,5m.

Na poschodí sú navrhnuté priestory na bližšie nešpecifikované služby pre blízke aj širšie okolie. Objekt zároveň tvorí aj určitý hlukový a vizuálny „filter“ medzi Gabčíkovskou cestou a zástavbou rekreačných domov.

Celková zastavaná plocha objektu je 1215m², na prízemí 800m².

Vnútroareálové komunikácie a spevnené plochy

Stavba rieši výstavbu a prerozdelenie pozemku pre výstavbu 20 rekreačných domov, a jedného objektu pre služby v intraviláne mesta Dunajská Streda.

Stavebný objekt rieši dopravný prístup k riešenej zóne s napojením na nadradenú cestnú sieť verejnou miestnou komunikáciou s obmedzeným prístupom (vylúčená nákladná **a ostatná** verejná doprava – okrem dopravnej obsluhy územia), ktorá sa skladá z dvoch častí:

Miestna obslužná komunikácia kategórie MO6,5/30 – C3 s jednostranným chodníkom šírky 1,50m-D3, a obojstranným odvodňovacím pásom dĺžky 0,376 481km.

Rampa k parkovisku objektu služieb šírky 5,5m pre vozidlá podkategórie OA1 celkovej dĺžky 0,015 000km.

Objekt služieb je tvorený budovou s nasledovnou skladbou:

Parkovisko v suteréne (hromadná garáž) zapustené pod terén asi do polovice výšky podlažia. Navrhované služby budú umiestnené na prvom nadzemnom podlaží. Prístup k parkovisku je cez polovičnú vonkajšiu rampu obojsmernú dvojpruhovú bez rozdelenia smerov. Objekt služieb sa podrobne bude samostatnou projektovou dokumentáciou.

Zóna sa dopravne napája v jednom bode na nadradenú cestnú sieť, tvorenú cestou II/507 (Gabčíkovská cesta), vytvorením jednostrannej stykovej križovatky. Napojenie je v km 11,197 vpravo. V km 11,187 c.II/507 sa zriaďuje priechod pre peších cez cestu II/507, na zabezpečenie prepojenia zóny s verejným chodníkom pre peších. Zriadenie priechodu si vyžiada úpravu existujúceho chodníka na ľavej strane cesty II/507 – debarierazičné opatrenia. Stavba sa rieši na základe platnej legislatívy SR a platných STN (STN 73 6101, 73 6102, 73 6110 a ďalších).

Pri riešení boli použité nasledovné podklady:

- Vstupné údaje zadávateľa
- Mapový podklad KN, polohopis územia, poskytnutý objednávateľom
- Obhliadka terénu
- Platné STN, technické predpisy SSC a MDPaT, Vzorové listy pozemných komunikácií SSC.

Riešenie križovania s inžinierskymi sieťami sa rieši podľa STN 38 6410, 38 6413, 38 6420, 386462 a podľa technických predpisov MDPaT SR TKP časť. 4, 28, 33, 34.

Prehľad správcov a majiteľov

Navrhované komunikácie budú majetkom investora, ktorý bude zabezpečovať ich správu a údržbu.

Nadradená cestná sieť je tvorená cestou II/507 je majetkom VÚC TTSK v Trnave, správnym orgánom je OÚ pre CDaPK v Dunajskej Strede.

Existujúci verejných chodník pozdĺž cesty II/507 je majetkom mesta Dunajská Streda.

Riešenie z hľadiska starostlivosti o životné prostredie

Navrhovaná stavba nebude mať negatívny vplyv na životné prostredie.

Orientačné investičné náklady

Predbežne sa uvažuje s výškou investície v sume 188.120,-EUR bez DPH.

Priemerná cena na m² výstavby je stanovená na sumu 62,80EUR/m² pre komunikácie pre motorovú dopravu, na základe publikácie spoločnosti UNIKA s názvom „Zborník ukazovateľov priemernej rozpočtovej ceny na mernú jednotku objektu – 20012.“

Statická doprava

Statická doprava je stanovená podľa STN 73 6110 – Z1.

Koeficient mestskej polohy $K_{mp} = 0,6$ – lokálne centrá MČ

Koeficient dĺžby dopravnej práce $K_d = 1,0$ pre pomer 40 : 60

Rekreačné domy:

Odstavovanie a parkovanie vozidiel sa bude realizovať na pozemkoch rekreačných domov. Každý dom musí mať najmenej jedno státie pre osobné motorové vozidlo podkategórie OA1.

Objekt služieb:

Plocha služieb: 800m²

Predpokladaný počet zamestnancov: 20

$O = 20 : 4 = 5$

$P = 800 : 25 = 32$

$N = 1,1 \times O + 1,1 \times P \times K_{mp} \times K_d = 1,1 \times 5 + 1,1 \times 32 \times 0,6 \times 1,0 = 5,5 + 21,12 = 26,62 = 27$ státí.

Potrebný počet odstavných a parkovacích státí pre potreby objektu služieb je 27 miest. Počet navrhovaných státí v hromadnej garáži je 48 státí pre vozidlá podkategórie OA1. Najmenej 2 stáčia budú vyhradené pre pohybovo postihnutých návštevníkov.

Stavba z hľadiska požiadavky riešenia statickej dopravy vyhovuje.

TECHNICKÉ RIEŠENIE STAVBY

Napojenie na cestu II/507 – styková križovatka:

V km 11,197 cesty II/507 vpravo sa zóna napája na cestu II/507 s vytvorením jednostrannej stykovej križovatky. Križovatka je navrhnutá pre prejazd kritického vozidla do celkovej dĺžky 9,00m – podkategória kritického vozidla je NA1 – bez prívesu alebo návesu. Polomery zakrúženia obrúb pri napojení sú navrhnuté s $R=7m$ a $R=9m$. Šírka napojenia je 21,51m, uhol napojenia je 90st.

Napojenie sa zriaďuje vo vzdialenosti 202,98m od najbližšej križovatky (vjazd na parkovisko kúpaliska), čím je splnená požiadavka STN 73 6110 na najmenšiu vzdialenosť križovatiek pre cestu II/507, ktorá má funkčnú triedu stanovenú na B2.

Predpokladaná špičková intenzita je 10,80voz/24hod – malá dopravná intenzita.

Predpokladáme pomer vybočení zo zóny 20 : 80 (smer Gabčíkovo : smer centrum mesta).

Miestna obslužná komunikácia MO6,5/30-C3:

Komunikácia tvorí hlavnú dopravnú kostru územia a je zokruhovaná. Je navrhnutá ako dvojpruhová obojsmerná celkovej dĺžky 0,376 481km.

Na ZÚ sa komunikácia napája na cestu II/507. Jej smerové vedenia sa skladá z priamych úsekov a kružnicových oblúkov s $R= 19-50m$. Na KÚ sa napája na svoju os v stykovej jednostrannej križovatke s uhlom napojenia 75,4st. a s polomerom zakrúženia obrúb $R=7m$ a $R=15m$.

Výškovo bude komunikácia prispôbena k ceste II/507 (na ZÚ) a následne k existujúcemu terénu územia.

Priečny sklon sa predpokladá ako strechovitý s hodnotou 2,50%. Preklápanie bude navrhované okolo osi komunikácie.

Voľná základná šírka komunikácie je 5,50m. V smerových oblúkoch sa rozširuje.

Odvodnenie komunikácie bude do obojstranných odvodňovacích pásov šírky 1,50m a 1,00m tvorených odvodňovacími drénmi a plytkou priekopou. Odvodnenie je uvažované ako vsakovacie a odparovacie. Odvodňovací štrkový drén sa zriaďuje v odvodňovacom páse. Má šírku 0,75-1,25m. Dno drénu sa nachádza v hĺbke 1,0m pod úrovňou priľahlej zemnej pláne. Odvodnenie zemnej pláne bude zabezpečené priečnym sklonom smerom k odvodňovaciemu drénu.

Konštrukcia vozovky sa predbežne predpokladá ako netuhá s asfaltobetónovým krytom. Vozovka bude obojstranne lemovaná cestným betónovým obrubníkom zapusteným na úroveň vozovky.

Rampa:

Rampa sa navrhuje pre prepojenie miestnej obslužnej komunikácie s parkoviskom objektu služieb (hromadná garáž). Navrhuje sa ako vyrovnávacía rampa s výškovým rozdielom polovice konštrukčnej výšky podlažia so sklonom do 12%.

Rampa sa napája na MO vo vzdialenosti 28m od napojenia na cestu II/507. Napojenie je navrhnuté pre prejazd vozidiel podkategórie OA1 s polomerom zakrúženia obrúb s $R=6m$ a $R=7m$. Voľná šírka rampy je 5,50m.

Odvodnenie rampy je do areálovej kanalizácie (priečny žlab pre vjazdom do garáže).

Komunikácie pre peších – chodník – nemotoristická miestna komunikácia funkčnej triedy D3: Chodník jednostranne lemuje miestnu obslužnú komunikáciu pravostranne. Medzi chodníkom a MO sa nachádza odvodňovací pás šírky 1,0m. Šírka chodníka je 1,50m.

Priečny sklon chodníka je jednostranný smerom k odvodňovaciemu pásu s hodnotou 2%.

Smerovo a výškovo sa chodník prispôsobuje k miestnej obslužnej komunikácii.

Vjazd na pozemky sa rieši individuálne. Šírka vjazdu pre jeden apartmánový dom nesmie presiahnuť 4,00m.

Odvodnenie chodníka je zabezpečené priečnym spádom do odvodňovacieho pásu.

Priechody pre peších sa navrhujú cez cestu II/507 a cez miestnu obslužnú komunikáciu. Šírka priechodov je 3,00m. Napojenie chodníka na priechod pre peších musí byť riešené bezbariérov s prvkami pre slabozrakých. Priechody pre peších musia byť osvetlené.

Konštrukcia vozovky sa predbežne predpokladá ako dlaždená z betónovej zámkovej dlažby. Vozovka bude obojstranne lemovaná parkovým betónovým obrubníkom zapusteným na úroveň vozovky.

Prístup pre peších a debarierazačné opatrenia pre vstup do budovy služieb a hromadnej garáže, sa podrobne budú riešiť v samostatnej projektovej dokumentácii objektu služieb.

III. 2.3. Výstupy

Ovzdušie

Za účelom zaradenia zdroja znečisťovania ovzdušia do príslušnej kategórie plánovaná činnosť bola posudzovaná v zmysle kategorizácie stredných a veľkých zdrojov znečisťovania v zmysle prílohy č.1 k Vyhláške č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom.

Z hľadiska ochrany ovzdušia ide o štandardnú činnosť so zriaďovaním a prevádzkovaním malých zdrojov a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia spaľujúcich zemný plyn, s prevádzkovo limitovaným príkonom a vplyvmi. Sumárne prírastky záťaže územia z týchto zdrojov nie sú definovateľné a predpokladane nebudú významné.

Preto sa na prevádzkovateľa takejto prevádzky vzťahujú legislatívne povinnosti ako na prevádzkovateľa malého zdroja. To znamená, že musí dodržiavať § 16 zákona č. 137/2010 zákona o ovzduší. Tiež si musí v zmysle § 1 ods. 1 zákona č. 401/1998 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov plniť poplatkovú povinnosť.

Spustením prevádzky navrhovanej činnosti budú do vonkajšieho prostredia vypúšťané:

TZL, NO_x, SO, CO, organické látky vo forme plynov a pár vyjadrené ako celkový organický uhlík (TOC)

Hluk a vibrácie

Hluková záťaž a negatívny vplyv znečistenia vyvolaný prašnosťou sa očakáva vplyvom nákladnej automobilovej dopravy a strojných zariadení v čase výstavby a to predovšetkým počas prísunu stavebného materiálu na stavbu. Túto záťaž možno považovať za dočasnú a štandardnú pri takomto druhu výstavby. Najvyššie prípustné ekvivalentné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. budú dodržané. Navrhovaná činnosť nebude zdrojom vibrácií.

Odpady

Nakladanie s odpadmi sa musí riadiť platnou právnou úpravou na úseku odpadového hospodárstva (zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov), ktorá požaduje predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich množstvo, ako i odpady zhodnocovať recykláciou a opätovným využitím. Zneškodňovanie odpadov spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie je možné vtedy, ak sa nedá použiť iný, vhodnejší spôsob nakladania s odpadmi.

Komunálny odpad vznikajúci počas prevádzky bude zneškodňovaný v súlade so všeobecne záväzným nariadením mesta. Nebezpečný odpad bude zhromažďovaný vo vyhradenom priestore zabezpečenom v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z.z. a zneškodňovaný prostredníctvom oprávnenej organizácie. Odpad, ktorý je kategorizovaný ako nie nebezpečný, bude zhromažďovaný vo vonkajšom prostredí.

Charakter stavebnej činnosti

- zemné práce / odstránenie bet. plochy a vykopanie stavebnej jamy /
- betonárske práce na základových konštrukciách
- murovacie práce z keramických tvaroviek
- obklady, omietky
- zhotovenie strešného plášt'a a izolácii
- osadzovanie výplní otvorov
- spevnené plochy

Sute vznikajúce počas realizácie stavby

Zatriedenie podľa vyhlášky 284/2001 Z. z.

Číslo druhu	kategória odpadu	názov druhu odpadu
15 01 01	O	obaly z papiera a lepenky
15 01 03	O	obaly z dreva
15 01 06	O	zmiešané obaly
17 01 01	O	betón
17 01 02	O	tehly
17 01 03	O	obkladačky, dlaždice
17 01 07	O	zmesi betónu, tehál, obkladačiek
17 02 01	O	drevo
17 09 04	O	zmiešané odpady zo stavby

Odpad vznikajúci počas užívania stavby

20 03 01	O	Zmesový komunálny odpad
----------	---	-------------------------

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Zrealizovaním navrhovanej zmeny nevzniknú nové zdroje žiarenia a tepla. Šírenie zápachu v takom rozsahu a koncentráciách, že by dochádzalo k ovplyvňovaniu pohody obyvateľov v najbližšom okolí nepredpokladáme, nakoľko sa lokalita z hľadiska rozptylu znečisťujúcich látok vyznačuje značnou veternosťou počas celého roka a bez výraznejších inverzných javov spomaľujúcich prúdenie vzdušných hmôt.

Vyvolané investície

V súčasnom štádiu poznania nie sú žiadne vyvolané investície známe.

III. 3. PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSTAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ VZHLADOM NA POUŽITÉ LÁTKY A TECHNOLOGIE

Navrhovaná zmena činnosti nemá žiadne prepojenie s inými činnosťami v dotknutom území. Pri realizácii navrhovanej činnosti resp. jej zmeny nepredpokladáme a neočakávame žiadne riziká, ktorých význam a vplyv by mohol vylúčiť očakávané ciele alebo vplyv, ktorý by mohol významnejšie ovplyvniť vlastnosti dotknutého územia.

S realizáciou činnosti môžu byť spojené riziká len havarijného respektíve katastrofického charakteru. Môže k nim dôjsť v dôsledku rizikových situácií spôsobených vojnovým konfliktom, sabotážou, haváriou (zlyhanie technických opatrení alebo ľudského faktora) alebo extrémnym pôsobením prírodných síl (vietor, sneh, mráz, zosuvy). Dôsledkom rizikovej situácie môže byť kontaminácia horninového prostredia, pôdy a povrchových aj podzemných vôd napr. ropnými látkami, požiar, ale aj poškodenie zdravia alebo smrť. Štatisticky sa jedná o veľmi málo pravdepodobné situácie, ktoré je možné minimalizovať až vylúčiť dodržiavaním technologických postupov a bezpečnostných opatrení pri výstavbe ako aj konkrétnych prevádzkových predpisov pri jednotlivých prevádzkach.

Zdravotné riziko s možným širším záberom nie je reálne. Priamo vlastná prevádzka nenaruší pohodu a kvalitu života obyvateľov hlukom. Hygienické požiadavky stanovuje orgán na ochranu zdravia. Najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny A hluku vo vonkajších priestoroch budú dodržané podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami. Najvýznamnejším rizikom počas prevádzky je riziko požiaru a prípadnej explózie.

III. 4. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Pre navrhovanú zmenu činnosti bude potrebné stavebné povolenie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov ako i povolenie na vodné stavby v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

III. 5. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Posudzovaná zmena navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13. a č. 14. predmetného zákona.

III. 6. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ

Pre účely tohto Oznámenia o zmene v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie bolo stanovené širšie sledované územie zahŕňajúce celé katastrálne územie dotknutého mesta. Charakteristika prírodného prostredia vychádzala predovšetkým z práce „Atlas krajiny SR“ (kolektív, 2002) a „Atlas SSR“ (kolektív, 1980) a výsledkov čiastkových prieskumu.

Charakteristika prírodného prostredia

Záujmovým územím pre realizáciu zámeru je mesto Dunajská Streda. Mesto Dunajská Streda leží v južnej časti Žitného ostrova v Podunajskej nížine. Žitný ostrov je ohraničený z juhu korytom Dunaja, zo severu ramenom Malý Dunaj a na východe v krátkom úseku aj Váhom. Územie Žitného ostrova tvorí náplavový kužeľ vytvorený Dunajom pod Bratislavou. Celý Žitný ostrov je významná zásobáreň podzemných vôd a z toho dôvodu je vyhlásený za chránenú vodohospodársku oblasť. Oblasť patrí medzi najúrodnejšiu poľnohospodársku oblasť Slovenska.

Dotknutou lokalitou pre účely charakteristiky prírodných pomerov rozumieme širšie územie, resp. kvázi homogénne geomorfologické, geologické a hydrogeologické komplexy a príslušné biotopy.

Geomorfológia

Podľa geomorfologického členenia SR patrí územie Žitného ostrova do celku Podunajskej nížiny. Záujmové územie a jeho širšie okolie je súčasťou rovinatého morfologického stupňa Podunajskej roviny s málo členitým akumuláčným typom reliéfu. Územie obsahuje depresie mŕtvych ramien a eleváciami agradačných valov. Širšie územie aj samotné záujmové územie bolo formované fluviálno - akumuláčnými procesmi, najmä agradácia, spôsobená so stratou transportnej schopnosti rieky Dunaj po vyústení z Devínskej brány. Oblasť Dunajskej Stredy patrí do strednej časti Podunajskej roviny. Podunajská rovina predstavuje mladú štruktúrnu poriečnu rovinu vyvinutú v dôsledku tektonickej lability a ďalších faktorov pôsobiacich aj v súčasnosti. Územie je celkovo charakterizované rovinným, fluviálnym akumuláčným reliéfom agradovaných rovín a poriečnych nív.

Geologické pomery dotknutého územia a jeho širšieho okolia

Horninové prostredie

Geologicky patrí posudzované územie do Podunajskej panvy. Hĺbkové podložie tohto územia tvoria horniny karpatského kryštalinika a výplňové sedimenty panvy sú tvorené horninami terciéru a kvartéru. Hrúbka sedimentu v centre depresie pri Gabčíkove dosahuje okolo 5000 m a smerom k okraju panvy sa hrúbka znižuje. Terciérne podložie panvy tvoria íly, piesky, zlepenice s prítomnosťou vápnitej a uhoľnej zložky. Bezprostredné podložie a produktívne súvrstvie z hľadiska zvodnenia v štruktúre Žitného ostrova vytvárajú tzv. dunajské štrky o hrúbke v centre depresie v oblasti obce Gabčíkovo cca 360 m. Smerom na okraj panvy sa hrúbka redukuje. Granulometricky sú štrky

zastúpené štrkami, štrkami s pieskom, pieskami s prímiesou a vložkami pelitickej zložky. Smerom od centra depresie je zjemňovanie sedimentácie podstatne výraznejšie.

Geodynamické javy

Z hľadiska geodynamických javov je záujmové územie zaradené do podoblasti s možnosťou výskytu otrasov. Seizmická aktivita daného územia je v piatom a sčasti v šiestom stupni MSK. Erózna činnosť tokov v blízkom okolí je stabilizovaná, v menšej miere sa uplatňuje veterná erózia. Zosuvy ani iné geodynamické javy sa v tejto lokalite nepredpokladajú. Ložiská nerastných surovín V posudzovanom území sa nenachádzajú ložiská nerastných surovín. V širšom okolí sú predpoklady pre výskyt nerastných surovín ako je štrk, piesok, tehliarske hliny, rašelina.

Pôdne pomery

Kvalita pôdneho fondu územia okresu Dunajská Streda je reprezentovaná najúrodnejšími pôdami. V okrese Dunajská Streda sú zastúpené pôdno-ekologické jednotky: černozem čiernicová, karbonátová varieta, v prevažnej miere na hlinitých, miestami štrko-piesčitých fluvialných sedimentoch, hlboké, bezskeletnaté, s dominantnou hlinitou zrnitostnou frakciou (191), černozem čiernicová, karbonátová varieta, na štrkopiesčitých fluvialných sedimentoch, slabo skeletnaté, stredne hlboké (291). Čiernica typická, karbonátová varieta, na hlinitých až štrko-piesčitých fluvialných sedimentoch, s dominantnou hlinitou frakciou (192) Čiernica typická, karbonátová varieta s dominantnou piesčito-hlinitou frakciou, hlboké, bezskeletnaté (172) Čiernica černozemná, karbonátová varieta, hlboká, bezskeletnatá, s dominantnou piesčito-hlinitou až hlinitopiesčitou frakciou (151), černozeme čiernicové, na karbonátových piesčitých fluvialných sedimentoch, hlboké, bez až slabo skeletnaté, s dominantnou hlinito-piesčitou zrnitostnou frakciou (156, 456) Z priestorového hľadiska najkvalitnejšie pôdy zaberajú územie celého okresu Dunajskej Stredy (ďalej DS), okrem podnivy Dunaja, Malého Dunaja, Čiližskej, Potônskej a Okoličnej mokrade. Humusový horizont je hrubý od 0,40 m do 0,60 m, obsah humusu je vysoký. Pôdy sú hlboké, bez skeletu. Zrnitostne sú stredne ťažké piesočnato-hlinité, hlinité až ťažké ilovito-hlinité. Pôdy sú odolne voči mechanickej degradácii, náchylnosť na chemickú degradáciu je nízka. Z hľadiska erózie patria pôdy v DS do kategórie s nepatrnou až slabou eróziou.

Klimatické pomery

Podľa klimatického členenia Slovenska patrí záujmové územie do teplej oblasti (50 a viac teplých dní v roku s maximálnou teplotou 25° C a viac), podoblasti suchej, okrsku teplého suchého, s miernou zimou a dlhším slnečným svetlom. Ide o nížinnú klímu, ktorá je charakterizovaná miernou inverziou teplôt.

Teplotné pomery

Podľa dlhodobých pozorovaní sa pohybuje priemerná ročná teplota sledovaného územia v rozmedzí od 9,0 – 10,5°C. Najchladnejším mesiacom je január a najteplejší je júl s teplotami od 19,5 – 20,5°C.

Teplota vzduchu má v tejto oblasti v posledných dvoch desaťročiach rastúci trend. Na nízke zimné teploty má vplyv okrem iného aj výskyt teplotných inverzií so sprievodným znakom,

ktorým je výskyt hmiel. Počet dní s hmlou je priemerne 54 dní v roku. Bezmrázivé obdobie trvá v priemere 180 až 200 dní, počet letných dní býva zvyčajne 60 až 70.

Zrážky

Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje hodnoty 500 - 590 mm. Rozloženie zrážok v priebehu roka je nerovnomerné, najvyšší úhrn zrážky dosahujú v skorých letných mesiacoch, v rozmedzí mesiacov máj – júl (50 - 60 mm), čo výrazne ovplyvňuje najmä lokálna búrková činnosť. Najmenej výdatný úhrn zrážok je v zimnom období, v rozmedzí mesiacov január – február (30 - 40 mm). V zimnom období prevládajú snehové zrážky, maximum snehovej pokrývky dosahuje 25 cm.

Veternosť

V oblasti dotknutého územia prevláda severný a severovýchodný vietor. Orografické podmienky územia podmieňujú častú veternosť v danom území. Najsilnejšie vetry sa vyskytujú v zime a na jar. Priemerná rýchlosť vetra počas roka dosahuje 2,3 m/s.

Hydrologické pomery

Povrchové vody

Hlavným prirodzeným tokom je Dunaj. Územie ohraničuje zo severnej strany Malý Dunaj. K ďalším prirodzeným tokom na území Žitného ostrova patrí tiež Klátovské rameno Malého Dunaja, ktoré svojou sústavou pravostranných prítokov odvádza časť podzemného odtoku zo Žitného ostrova. Do sústavy sa dostáva aj časť vody zo závlahového kanála HŽO II napájaného z Malého Dunaja pod Malinovom.

Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí posudzované územie do hydrogeologického rajónu 052 Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny. Na území Žitného ostrova sa nachádzajú dva základne typy podzemných vôd a to podzemné vody s voľnou hladinou a artézske podzemné vody, ktoré sú viazané na rôzne zvodne. Najzavodnenejším a zároveň aj najvýznamnejším hydrogeologickým celkom Žitného ostrova je mohutný komplex dunajských štrkov. Výdatnosť vrtov dosahuje 100 l.s-1 a viac. Základným faktorom podmieňujúcim akumuláciu podzemných vôd Žitného ostrova je formácia dunajských štrkov, ich hrúbka, granulometrické zloženie a podiel psamitickéj / peletickej zložky. Hladina podzemných vôd v oblasti Žitného ostrova je voľná. V strednej a dolnej časti a oblasti odtoku hladina podzemnej vody vystupuje bližšie k povrchu. V hornej časti Žitného ostrova je hladina podzemnej vody 4 – 5 m pod úrovňou terénu. Vodohospodársky chránené územia Prevažná časť okresu Dunajská Streda patrí do chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd Žitného ostrova vyhlásenej Nariadením vlády SSR č. 46/1978 Zb. Tvorí ju územie ohraničené riekou Dunaj, Chotárnym kanálom, Malým Dunajom, Suchým potokom a Čiernou vodou. Medzi vodohospodársky zraniteľné oblasti patria poľnohospodársky využívané pozemky. Za zraniteľnú oblasť možno označiť takmer celú oblasť juhozápadného Slovenska. CHVO z južnej strany je ohraničené kanálom Palkovičovo - Aszod, zo západu tokom Dunaja a z východu tokom Malého Dunaja resp. Čiernou vodou

Ovzdušie

Zhodnotenie kvality ovzdušia vychádza z analýzy výsledkov meraní z automatických monitorovacích staníc. /umiestnených napr. v Bratislave/ Okrem toho bola vybraná jedna manuálna pozad'ová stanica v Topoľníkoch, ktorá patrí do Regionálnej monitorovacej siete kvality ovzdušia a chemického zloženia zrážok. Z hľadiska predmetnej oblasti môžu byť výsledky z tejto stanice považované za typické pre väčšinu analyzovaného územia.

Úroveň kvality ovzdušia je posudzovaná na základe limitných hodnôt, ktoré boli v prvom rade navrhnuté na ochranu ľudského zdravia pred hlavnými znečisťujúcimi látkami, ktoré pochádzajú z antropogénnej činnosti. Imisné limity sú zavedené pre SO₂, NO_x, TL, CO, O₃, Pb a Cd. . Najväčší úroveň znečistenia ovzdušia oxidmi dusíka je monitorovaná v blízkosti oblasti s veľmi frekventovanou dopravou. Celkové ročné emisie SO₂ z priemyselných zdrojov rapídne klesli. Príčinou sú aj spomalené ekonomické aktivity a náhrada uhlia so zemným plynom.

Emisie oxidu uhoľnatého, oxidu dusného klesli približne o jednu tretinu. Emisie zo stacionárnych zdrojov sú spojené hlavne so spaľovaním palív. Emisie závisia od typu kotlov a druhu paliva.

Poľnohospodárske aktivity – používanie umelých hnojív, pesticídov, chov dobytka sú zdrojmi metánu, čpavku a oxidu dusného. Tieto emisie prispievajú k acidifikácii, eutrofizácii a globálnemu otepľovaniu. .

Cestná a mimocestná doprava je dôležitým zdrojom emisií CO, NO_x

Pri hodnotení zdrojov znečistenia ovzdušia treba uvažovať aj s exhalátmi z dopravy. Jedným z nepriaznivých prvkov s ekologickým dopadom v území je smerovanie dopravy cez potenciálne rekreačné a vodohospodárske oblasti.

Množstvá vypustených emisií prekračujú prípustnú normu znečistenia ovzdušia a sú v území negatívnym prvkom, ktorý poškodzuje zdravie obyvateľov, živočíšstvo a rastlinstvo. Na ďalšom znečisťovaní sa podliehajú miestne zdroje – priemyselné podniky, lokálne kúreniská a ako sekundárne znečistenie pôsobí veterná erózia a doprava.

Miestne zdroje znečisťovania nie sú extrémne veľké, ale kumuláciou emisií vytvárajú predpoklad závažného znečistenia ovzdušia najmä v zimnom období.

Ďalším zdrojom znečisťovania ovzdušia sú živočíšne farmy ktoré sú zdrojom organoleptických zápachov veľmi negatívne pôsobiacich na kvalitu ovzdušia hlavne v zastavaných častiach sídla. Zdrojom organoleptických zápachov sú aj žumpy do ktorých sa zo silážnych žľabov odvážajú silážne šťavy, tie sa potom v čase zrenia vyprázdňujú.

Vývoj emisií hlavných znečisťujúcich látok je od roku 2000 sledovaný prostredníctvom databázy Národného emisného inventarizačného systému (NEIS), ktorá sa spracováva za jednotlivé okresy na príslušných obvodných úradoch. NEIS rozlišuje veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia a predajcov palív. Malé zdroje znečisťovania ovzdušia evidujú jednotlivé mestské a obecné úrady.

Záujmové územie má priaznivé klimatické a mikroklimatické podmienky, je dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.

Produkcia emisií zo stacionárnych zdrojov vybraných znečisťujúcich látok v okrese Dunajská Streda

Vybrané znečisťujúce látky	Množstvo t/		
	rok/2012	rok/2011	rok/2010
Oxidy dusíka NOX	55,778	54,298	45,794
Oxid uhoľnatý CO	40,466	40,783	28,212
Organické látky	33,888	55,607	48,547
Tuhé znečisťujúce látky	55,971	30,883	29,953
Oxid siričitý (SO ₂)	4,836	6,249	2017
Amoniak	209,629	208,977	220,521
Parafíny s výnimkou metánu	100,962	130,247	130,54

Fauna a flóra

Fauna

Podľa zoogeografického členenia môžeme posudzované územie začleniť do eurosibírskej podoblasti, provincie listnatých lesov, podkarpatský úsek (Atlas krajiny SR, 2002). Zoogeografické členenie – limnický biocyklus začleňuje územie do euromediteránnej podoblasti, pontokaspickej provincie, severopontického úseku, podunajského okresu, stredoslovenskej časti. V posudzovanom území a v jeho užšom okolí sa nachádzajú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy: Polia a lúky - charakteristické druhy cicavcov polí a lúk sú napr. zajac poľný, syseľ obyčajný, chrček poľný. Bezstavovce sú početnejšie v rámci jedného druhu ale druhovo sú chudobnejšie. Zo škodcov sú zastúpené hrbáč obilný, háďatko repné, zdochlinár obyčajný. Na lúkach sú dobré podmienky pre pavúky a motýle. V biotopoch ľudských sídiel prevažujú synantropné druhy a druhy so širokou ekologickou valenciou. Z vtákov sú to drozd čierny, vrabec domový, sýkorka bieloľúca. Z cicavcov krtochy, myš domová, potkan hnedý a jež obyčajný východoeurópsky. Lesy pahorkatín - z motýľosa vyskytujú napr. obaľovač dubový, mníška veľkohlavá, z chrobákov napríklad húseničiar hneddrobčik čierny, z ulitníkov slimák červenkastý, vretienka lesklá. Z plazov je známy výskyt vzácných druhov ako je jašterica zelená a užovka stromová.

Flóra

Predmetne spadá rozlohou do Oblasť panónskej flóry, Obvodu eupanónskej xerotermnej flóry Okresu Podunajská nížina. Oblasť panónskej flóry, Obvod eupanónskej xerotermnej flóry, zahŕňajúcej pahorkatiny južného Slovenska na ktoré sú viazané mnohé teplomilné druhy rastlín.

Lesy

Lesy sú sústredené mimo územia v blízkosti veľkých vodných tokov Dunaj a Malý Dunaj. Ide o zvyšky pôvodných lužných lesov.

Vodná a močiarna vegetácia

Rastliny viazané na vodné prostredie sú dôležitým komponentom ekosystému riek ako aj ekosystém vodou zaplavených štrkových jám. Rastliny viazané na vodné prostredie predstavujú bohatý genofond druhov často zákonom chránených, zvyšujú druhovú diverzitu a stabilizujú vodný režim. Patria sem vodná vegetácia, litorálna vegetácia a močiarna vegetácia.

Krajina, stabilita, ochrana, scenéria

Krajinnookologická charakteristika a využívanie zeme

Štruktúra krajiny

Oblasť Žitného ostrova, vzhľadom na nepatrné výškové rozdiely s plynulými prechodmi, je voľne prístupná výrobným, obytným a dopravným činnostiam. Limitujúcim faktorom v rozvoji sídelnej a výrobnéj štruktúry sú vodné toky a vodné a podmáčané plochy. Posudzované územie tvorí intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska krajina s rovinatým reliéfom a absenciou atraktívnych krajinnootestetických prvkov. Typický obraz krajiny tvoria veľkoplošné blokové polia a trvale kultúry, ohraničené panorámami vidieckych sídiel s výškovými dominantami kostolov, alebo technickými a urbanizačnými dominantami líniového a výškového charakteru. Atraktívne a pre nízinnú krajinu typické prírodné a poloprírodné prvky krajiny sú vodné toky Dunaja a Malého Dunaja a ich pobrežné zóny.

Scenéria krajiny

Krajinný obraz je vizuálne vnímateľný vzhľad krajiny a je výsledkom identity reliéfu a usporiadania zložiek druhotnej krajinej štruktúry (Jančura, 2000). Krajinný ráz reprezentuje vlastnosti krajinného obrazu a jeho hodnotového významu. Je prejavom prírodnej a kultúrno – historickej hodnoty daného miesta. Reliéf dotknutého územia je daný rovinným priestorom, čo predurčuje územie k širokej dohľadnosti. V dosahu viditeľnosti prevládajú skôr negatívne prvky krajinej štruktúry akými je poľnohospodárska zástavba, nevyužitá plocha s rudérnou vegetáciou a poľnohospodárska pôda.

Chránené územia

V posudzovanom území v rámci okresu DS sa nachádza jedna chránená krajinná oblasť, 6 prírodných rezervácií, 5 chránených areálov, 1 prírodná pamiatka a 13 chránených stromov vyhlásených podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Spoločná rozloha chránených území je 127,62 km².

Chránené územia v riešenom území resp. v blízkosti CHKO Dunajské luhy. Výmera Chránenej krajinej oblasti Dunajské luhy je 12 284,4609 ha. V CHKO platí 2. stupeň ochrany.

Chránená krajinná oblasť sa rozprestiera na Podunajskej nížine v geomorfologickom celku Podunajská rovina, vedľa slovenského a slovensko – maďarského úseku Dunaja od Bratislavy až po Veľkolélsky ostrov v okrese Komárno. Pozostáva z piatich samostatných častí. Jedinečné územie Dunajské luhy sa nachádza na arecentnom agradačnom vale Dunaja. Tento systém agradačných valov a akumuláčnych depresí s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie patrí k najväčším vnútrozemským riečnym deltám v Európe.

Chránený areál Park v Gabčíkove - výmera 27,5 ha s vyhláseným 4. stupeň ochrany. Chránené územie európskeho významu SKUEV 0090 Dunajské luhy – časť

Biotopy s predmetom ochrany:

Na dotknutom území sa v dôsledku jeho intenzívneho poľnohospodárskeho využívania ako aj urbanizačného tlaku nezachovali pôvodné biotopy. V širšom zázemí dotknutého územia sú za najvýznamnejšie považované biotopy lužných lesov na ľavom brehu Dunaja a lužné lesy v okolí Malého Dunaja.

V záujmovom území sa nachádzajú väčšinou málo významné typy biotopov – biotopy veľkoblokových polí, sádov a viníc, trávnatých neúžitkov, odkryvov a depónií substrátu a komunikácií.

Prevažujúcu skupinu tvoria biotopy veľkoblokových polí, viníc a sádov, ktoré pre živočíchov majú minimálny význam.

Biotopy trávnatých plôch sú významné ako potravný biotop.

Biotopy priemyselných a poľnohospodárskych podnikov, dopravné línie a plochy, vegetáciu tých týchto plôch tvorí väčšinou zruderalizovaná trávobylinná vegetácia, v lepšom prípade udržiavané trávniky s výsadbami drevín.

Biotop lužných lesov a brehových porastov, plocha lužných lesov sa redukovala len na porasty okolo mŕtvych ramien a v inundačnej zóne Dunaja.

Biotopy riek sú charakteristické pre širšie zázemie dotknutého územia. Rieka Dunaj a Malý Dunaj je významným migračným koridorom živočíchov.

Biotopy vodných plôch sú významné predovšetkým z hľadiska výskytu rizikových a chránených druhov obojživelníkov.

Ohrozenosť voľne žijúcich rastlín a rastlinných spoločenstiev má mnoho príčin, najdôležitejším faktorom však je ničenie prirodzeného prostredia.

V posledných rokoch k takýmto faktorom pristupuje aj výskyt a šírenie inváznych druhov, t. j. nepôvodných druhov rastlín, ktoré hromadne prenikajú do prostredia, kde pôvodne nežili, pričom ohrozujú, vytláčajú pôvodné druhy rastlín.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia.

Duhová ochrana je zabezpečovaná v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle iných právnych noriem SR dotýkajúcich sa ochrany prírodných zložiek ratifikovaných medzinárodných dohôd (CITES, Bonn, Bern, Ramsar). Rozšírenie živočíchov v krajine je podmienené ich nárokmi na potravu a vhodné životné prostredie.

Migračnými koridormi v širšom okolí navrhovaného zámeru sú líniové drevinné porasty, ktoré môžu zabezpečiť šírenie najmä mobilných živočíchov, ktorými sú predovšetkým vtáky. Týmto cestami sa môžu šíriť z väčších zdrojov mnohé druhy na vhodné, aj keď plošne menšie biotopy. Okrem vtákov môžu tieto koridory využívať aj obojživelníky, plazy, cicavce, ale aj niektoré druhy hmyzu.

NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských štátov EÚ, ktorej cieľom je zachovať prírodné dedičstvo významné pre EÚ ako celok a nie len pre príslušný členský štát. Táto sústava chránených území má zabezpečovať ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch smerníc, ktoré tvoria základ legislatívy EÚ v oblasti ochrany prírody:

1. Smernica Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch)

2. Smernica Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín(Smernica o biotopoch).

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: chránené vtáčí územia,
- osobitné územia ochrany vyhlasované na základe smernice o biotopoch – v národnej legislatíve : územia európskeho významu – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Vstupom do Európskej únie Slovensko prijalo európsky systém ochrany prírody, čím došlo k radikálnej zmene oproti doterajšej koncepcii ochrany prírody, kde sa zdôrazňovala ochrana území.

Územie Žitného ostrova je v porovnaní s pôvodným stavom úplne zmenené, zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda vymedzil jednotlivé prvky ÚSES na regionálnej úrovni. Podľa tohto dokumentu sú v širšom záujmovom území nachádzajú prvky:

Podľa analýz a interpretácii geofondovej významnosti územie boli identifikované najvýznamnejšie plochy s nadnárodným významom, ktoré zároveň predstavujú biocentrá nadregionálneho významu a plochy s regionálnym významom ako biocentrá regionálneho významu. Poslednú skupinu tvoria genofondové plochy síve s výskytom významnejších druhov, ale s narušenými prírodnými podmienkami, čo sa prejavuje v absencii viacerých druhov citlivých na ľudský zásah. Podobne boli vyčlenené aj biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu. V rámci Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Dunajská Streda a jeho doplnkoch (Izakovičová a kol., 1994, Barančok, 1996) boli na sledovanom území vyčlenené nasledovné prvky ÚSES:

Regionálne biocentrum Potônska mokrad' (Blahová) - regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria genofondové plochy Blahová - Hanské pasienky a Mokré pastviny - Hornopastiersky pahorok s Veľkoblahovskými rybníkmi. V centre Potônskej mokrade v katastrálnych územiach Benkova Potôň, Čečinska Potôň, Michal na Ostrove, Orechová Potôň a Veľké Blahovo sa nachádzajú zachovalé fragmenty pôvodných lúk a slatinných spoločenstiev, ktoré sú cennými genofondovými lokalitami flóry a zároveň sú tu významné genofondové lokality fauny viazané na vodné a mokrad'ové biotopy a trávne porasty, zároveň zahŕňa areál rozšírenia dropa veľkého.

Regionálne biocentrum Malý Dunaj (obec Horné Mýto) - regionálne biocentrum s viacerými jadrami, ktoré tvoria genofondovo významné lokality lužných lesov Malého Dunaja. Biocentrum tvorí úsek toku Malého Dunaja od Jahodnej po východnú hranicu okresu Dunajská Streda.

Regionálne biocentrum Ohradský a Belský kanál (Hroboňovo) - regionálne biocentrum s jadrom, ktoré tvoria genofondovo významné plochy botanické a zoologického významu v okolí Ohradského a Belského kanálu v k.ú. Ohrady, Dolný Bar, Trhové Mýto, Topoľníky a Hroboňovo. Výskyt vzácnych druhov rastlín a živočíchov na pomerne málo pozmenených, alebo čiastočne rekultivovaných lokalitách.

Regionálne biocentrum Dunaj - lesy (Šuľany, Bodíky, Baka) - regionálne biocentrum s dvoma jadrami, ktoré tvoria viaceré genofondovo významné lokality lužných lesov a vodnej a mokradnej vegetácie a niekoľkými genofondovo významnými lokalitami výskytu vzácnych a ohrozených druhov živočíchov. Súčasť CHKO Dunajské luhy. Biocentrum predstavuje úsek toku Dunaja so systémom ramien od Vojky nad Dunajom po Gabčíkovo.

Regionálne biocentrum Bohel'ovské rybníky a okolie

Lokálne biocentrá - Park v Rohovciach, Marcelovské Dĺžiny - Michal na Ostrove, Jazierko pri Hornom Bare, Trstená na Ostrove, Park v Kral'ovičových Kračanoch, Jurovský les.

Nadregionálny biokoridor Tok rieky Dunaj s jeho okolím (uvádzaný aj ako biokoridor provincionálneho významu Dunaj) - zahŕňa vodný tok Dunaja s príslušnými mokrad'ovými spoločenstvami a komplexami lužných lesov vŕbovo-topoľových a lužných lesov nížinných. Nadregionálny biokoridor spája významné lokality - biocentrá Dunaja a jeho širšieho okolia a je tvorený je lužnými lesmi a ostatnými významnými lokalitami medzihrádzového priestoru Dunaja.

Nadregionálny biokoridor Malý Dunaj - biokoridor vedený pozdĺž toku Malého Dunaja v strednej časti s dvoma alternatívami okolo vlastného toku Malého Dunaja alebo okolo Klátovského ramena. Tvorený je lužnými lesmi, líniovými brehovými porastami, významnými genofondovými lokalitami flóry a fauny. Predstavuje systém meandrov so zachovalými spoločenstvami lužných lesov a zaplavovanými lúčnymi porastami.

Nadregionálny biokoridor Chotárny kanál - Čiližský potok (Malý Dunaj - Dunaj) - biokoridor spájajúci biokoridor Dunaja s biokoridorom Malého Dunaja pozdĺž Chotárneho kanála a Čiližského potoka. Tvorí ho prevažne líniová vegetácia pozdĺž spomenutých vodných tokov v okolí ktorých sa vyskytuje viacero genofondovo významných lokalít flóry a fauny.

Regionálny biokoridor Blahovské - Belský kanál - regionálny biokoridor spája regionálne biocentrum Potônska mokrad' (Blahová) s biocentrom Ohradského a Belského kanálu (Hroboňovo) a s ďalšími lokalitami Potônskej a Okoličnianskej mokrade podobného charakteru, tvorený je prevažne líniovou vegetáciou okolo väčších kanálov a zachovalými zbytkami trávnej vegetácie

Regionálny biokoridor Biokoridory Čiližskej mokrade - regionálny biokoridor tvorený viacerými nesúvislými koridormi, ktoré spájajú významnejšie lokality v danej oblasti a mali by mať prepojenie na Dunaj, resp. na ďalšie biocentrá a biokoridory. Preto návrh uvažuje s viacerými jeho alternatívami Bohel'ovské rybníky - kanál Dobrohošť-Kračany, Bohel'ovské rybníky - kanál Jurová-Čalovo - kanál Gabčíkovo-Topoľníky - Dunaj a Čiližský potok - kanál Vranie-Kotlíba (Dunaj). Tvorí ho prevažne líniová vegetácia pozdĺž vodných tokov a kanálov, menej trávne porasty.

Ďalšie regionálne biokoridory: Klátovský kanál (Starý Klátovský kanál) - Ohrady, Vieska - Jastrabie Kračany - Mliečanský kanál, Kanál Dobrohošť-Kračany - Bohel'ovský kanál, Kanál Gabčíkovo-Topoľníky, Kanál Jurová-Šarkan, úseky nadväzujúce na nadregionálny biokoridor Chotárny kanál - Čiližský potok.

Lokálne biokoridy - vzhľadom na charakter územia možno v okrese vyčleniť špeciálnu skupinu potenciálnych, lokálnych biokoridorov - vyschnuté, nefunkčné kanály, ktoré by bolo vhodné ponechať na sukcesný vývoj.

V súčasnej krajine sa vo väzbe na prvky RÚSES nachádza rad kolíznych bodov a stresových faktorov, akými sú napr.:

- jadro stresových faktorov Dunajská streda,
- cesty s vysokou a strednou intenzitou dopravy,
- znečistené podzemné vody,
- poľnohospodárska pôda so závlahami a s pravidelným sezónnym pohybom techniky a ľudí,
- železničná trať,
- a ďalšie, ktoré negatívne ovplyvňujú potenciálne funkcie prvkov ÚSES.

Ochrana prírody a krajiny

Rôznorodé abiotické podmienky, veľká horizontálna a vertikálna členitosť územia vytvorili v území podmienky pre pestré spoločenstvá fauny a flóry, z ktorých mnohé sú chránené, vzácne alebo ohrozené. Neživá príroda vytvorila zase zaujímavé útvary poskytujúce špecifické biotopy faunistickej a floristickej zložke.

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Priamo záujmové územie nezasahuje do chránených území, platí v ňom podľa horeuvedeného zákona prvý stupeň ochrany.

V širšom okolí sa nachádzajú nasledovné chránené územia:

Národná prírodná rezervácia Klátovské rameno

V srdci poľnohospodárstvom zaťaženého Žitného ostrova sa na ploche 306 ha rozprestiera NPR Klátovské rameno. Začína sa pri orechovej Potôni a tiahne sa cez Dunajský Klátov, Horné Mýto, Trhovú Hradskú po Topoľníky, kde sa vlieva do Malého Dunaja.

Samotné Klátovské rameno je pravostranným prítokom Malého Dunaja, dnes tvoria väčšinu vôd Klátovského ramena priesakové vody z výverov v dne koryta, hlavne v hornej časti toku, vďaka čomu sa vyznačuje vysokým stupňom čistoty. Na hornom úseku nemá Klátovské rameno súvislú hladinu- je tvorené len jazierkami s bohatým brehovým porastom. Svoju charakteristickú podobu získava až pri osade Čóťfa. Hĺbka vody v ramene sa pohybuje od niekoľkých centimetrov až do 5 metrov. Takmer po celej dĺžke lemujú rameno brehové porasty drevín. Šírka porastu závisí od vzdialenosti ochranných hrádzi od brehov ramena, no väčšinou ide len o úzky pás krovín a stromov. Najrozsiahlejšie porasty so zastúpením pôvodných druhov drevín sa nachádzajú v strednom úseku ramena medzi Dunajským Klátovom a Topoľníkmi. Tu sa na niekoľkých miestach nachádza prirodzený vrbovo-topoľový lužný les s bohatým podrastom bylín a krov. Hlavnými drevinami sú topoľ čierny, topoľ biely, vrbá krehká, vrbá biela, jaseň štíhly a jelša lepkavá. Bohato zastúpené sú tiež kroviny, hlavne hlohy, plamienok plotný, svíb krvavý, bršlen európsky a brečtan popínavý.

V lokalite je bohato zastúpené vodné rastlinstvo, a to i chránené druhy, ako napríklad truskavec obyčajný, lekno biele alebo leknica žltá, ktorých listy miestami vytvárajú na hladine ramena súvislé plochy s rozlohou až niekoľko stoviek metrov štvorcových. Veľké zárasty vytvára aj vodomor kanadský a stolístok praslenatý. Z pobrežných druhov bylín je najviac rozšírená pálka širokolistá.

Na Klátovskom ramene bol zaznamenaný výskyt približne 80 druhov vtákov, z ktorých takmer 70 tam aj hniezdi. Najpočetnejšiu skupinu tvoria lesné druhy, menej zastúpené je vodné vtáctvo. Spomedzi najľahšie identifikovateľných druhov je labuť veľká, volavka popolavá, menej nápadná lyska čierna či bocian biely, ktorého možno často vidieť loviť na okolitých poliach. Zo vzácnejších druhov sa tu vyskytuje bučiačik močiarny, včelár lesný, rybárik obyčajný a penica jarabá.

Klátovské rameno je biotopom ohrozených druhov, vodných mäkkýšov a iných skupín vodných a pri vode žijúcich bezstavovcov. Výskumom tu bolo zistených 102 druhov chrobákov, z ktorých druhov rodu *Dorytomus* bol opísaný ako nový, na svete doposiaľ neznámy druh. V dreve starých stromov na brehoch ramena sa vyvíjajú viaceré ohrozené druhy, napr. pižmavec hnedý. Svetoznáma výskumná skupina kapitána Jacquesa Cousteaua tu počas svojich výskumov objavila ojedinelý druh sladkovodnej hubky.

Z vodných živočíchov sú v ramene zastúpené ryby, najmä štika severná, všetky tri druhy našich jalcov, ostriež riečny, karas obyčajný, plotica obyčajná a mieň obyčajný. Zo žiab sú vo vodách ramena najnápadnejšie skokany – skokan rapotavý a hybrid skokan zelený.

Obyvateľstvo, aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

Rozloha Mesta Dunajská Streda je 31,45 km² (3 145 ha), na tomto území žije 22 486 obyvateľov (r. 2011). Hustota osídlenia dosahuje cca 714,98 obyvateľov na km².

Z administratívneho hľadiska je mesto začlenené do okresu Dunajská Streda, Trnavského samosprávneho kraja.

Najbližšími mestami sú Veľký Meder a Šamorín. Dopravne je mesto spojené so všetkými okolitými obcami. V meste Dunajská Streda sú sústredené všetky zariadenia vyššej občianskej vybavenosti a výroby.

Demografické údaje

Mesto Dunajská Streda patrí do skupiny stredných miest. Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia je vyrovnaná. Vo vekovej štruktúre prevládajú obyvatelia v produktívnom veku. Za posledných 10 rokov rast počtu obyvateľov v okrese Dunajská Streda zaznamenali nielen mestá, ale aj vidiek. Mesto Dunajská Streda vykazuje index rastu počtu obyvateľov 101,2, mesto Šamorín 100,78, mesto Veľký Meder zaznamenal pokles počtu obyvateľov. Svedčí to o stabilizácii obyvateľstva v území okresu Dunajská Streda, čo je priaznivý demografický ale aj sociálno-ekonomický jav.

Sídla

Dunajská Streda je v súčasnosti administratívnym, hospodárskym a kultúrnym strediskom Žitného ostrova medzi Dunajom a Malým Dunajom. Je strediskom cestovného ruchu. Mesto tvoria tri časti: Dunajská Streda, Malé Blahovo, Mliečany. V širšom sledovanom území je charakteristické rozptýlené vidiecke osídlenie reprezentované sídlami nižších veľkostných kategórií, väčšinou do 1000 obyvateľov. Vidiecke osídlenie zaznamenáva pokles počtu obyvateľov.

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Rastlinná výroba v regióne je zameraná prevažne na pestovanie obilnín. Najviac je pestovaná pšenica, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo. Pestovanie obilnín predstavuje plochy viac ako 2/3 ornej pôdy. Ďalšie významné komodity sú olejniný zastúpené repkou a slnečnicou.

K významným plodinám regiónu, pestovaným aj na ornej pôde aj v záhradách, patrí zelenina. Najviac sa pestujú uhorky, paprika, paradajky a kapusta. Pestovanie zeleniny prebieha sčasti vo fóliovníkoch.

Živočíšna výroba je druhou základnou časťou poľnohospodárskej výroby, ktorej prvoradou úlohou je produkcia živočíšnych výrobkov pre spotrebu obyvateľstva, ako aj poskytovanie ďalších surovín pre priemyselnú výrobu.

Nosným programom živočíšnej výroby mesta i regiónu bol v minulosti chov ošípaných a hovädzieho dobytku, avšak v súčasnosti ich stav výrazne poklesol.

Poklesom stavov hospodárskych zvierat sa postupne znižujú aj pásma hygienickej ochrany voči obytnej zóne, ktoré by však bolo potrebné znižovať nie poklesom stavov, ale vylepšovaním technológie a celkového usporiadania fariem živočíšnej výroby.

Väčšina lesných porastov je tvorená zmiešanými porastmi topol', brest, jaseň, dub, javor, vŕba s okrajovým náletom agátu. Miestami s prímiesou borovice.

Priemysel

Územie celého okresu Dunajská Streda patrí medzi priemyselne najslabšie rozvinuté okresy na Slovensku, leží vo významnej poľnohospodárskej oblasti s čím súvisí aj zastúpenie predovšetkým potravinárskeho priemyslu, ktorý je doplnený strojárskym a textilným priemyslom. Situácia v hospodárstve je naďalej neuspokojivá, čo dokazuje aj zvýšená miera nezamestnanosti.

Výrobné aktivity v meste Dunajská Streda sú sústredené do priemyselných zón. Z priemyselnú zónu považujeme zástavbu i kompaktné územie výroby zoskupujúce prevádzky vo všetkých formách vlastníctva – štátne, komunálne, družstevné, súkromné, akciové spoločenstvo a pod., v ktorých prevažujú miestne odlúčené prevádzky priemyselnej výroby, medzi ktoré zahrňujeme:

- prevádzky priemyselnej výroby
- jednotky stavebnej výroby
- jednotky skladového hospodárstva

V meste Dunajská Streda môžeme vyčleniť tieto priemyselné zóny:

Západ

Lokalita sa nachádza medzi Bratislavskou a Kračanskou cestou a južne od Kračanskej cesty. Svojou rozlohou je táto priemyselná zóna najväčšou v meste. V minulosti bol významným hospodárskym centrom a vyznačoval sa vysokou koncentráciou podnikov, z ktorých časť v dôsledku celospoločenských zmien na prelome 90. rokov zanikol. Jej poloha voči mestu je okrajová. Tvorená je areálmi podnikov priemyselnej výroby, areálmi stavebnej výroby, areálmi technickej infraštruktúry a skladového hospodárstva. V jej západnej časti sa nachádza TS 110/22kV, RS plynu VTL/STL. Železničná trať Bratislava – Komárno je vedená v jej dotyku. Areály niektorých podnikov sú napojené na železniciu vlečkami. Z hľadiska cestnej dopravy je napojená na cestu I/63.

Juh

Lokalita sa rozprestiera pozdĺž Povodskej cesty a zo severu je ohraničená Komárňanskou cestou. Zónu môžeme priestorovo rozčleniť na viac areálov, ktoré sú od seba oddelené priestormi poľnohospodárskej pôdy. Nachádza sa tu RS plynu VTL/STL a prečerpávací stanica odpadovej vody. Cez územie prechádza železničná trať Dunajská Streda – Gabčíkovo, ktorá bola vybudovaná v rámci výstavby VD Gabčíkovo. / už je zrušená / Z hľadiska cestnej dopravy je napojená na cestu I/63.

Muzejná ulica

Lokalita sa nachádza medzi Malodvorníckou a Galantskou cestou, pozdĺž Muzejnej ulice. Hľadiska rozlohy je najmenšia spomedzi troch lokalít a z hľadiska ďalšieho rozvoja má najnižší potenciál. V tesnej blízkosti podnikových areálov sa nachádzajú

zariadenia občianskej vybavenosti komerčného ako aj verejného charakteru, ako aj plochy bývania.

Služby

Služby sú na úrovni typickej vidieckej vybavenosti sídiel.

- administratívne zariadenia zabezpečujú fungovanie sídla - obecný a mestský úrad, pošta a pod.)
- zdravotnícke zariadenia zabezpečujú zdravotnícke služby pre obyvateľov – nemocnica s poliklinikou v Dunajskej Strede
- školské zariadenia – materské školy, základné školy, stredné a špeciálne školy
- kultúrno-vzdelávacie zariadenia slúžia na uspokojovanie rozvojových potrieb obyvateľstva – kultúrny dom, knižnica, kino, pobočka Matice slovenskej. Kultúrna vybavenosť mestského sídla poskytuje možnosti kultúrno-spoločenského využitia obyvateľov aj okolitých vidieckych obcí, najmä v oblasti konzumnej kultúry.
- zariadenie telovýchovy a športu – kryté športové zariadenia regionálneho významu sú orientované na futbal, stolný tenis.
- maloobchodné a stravovacie zariadenia – predajne potravín, nepotravinárskeho tovaru, pohonných hmôt, zmiešaného tovaru, hotely, penzióny, reštaurácie a pod.
- rekreačné zariadenia – termálne kúpaliská ako najvýznamnejšia aktivita cestovného ruchu sa v okrese Dunajská Streda uplatňuje kúpanie, a to na termálnych kúpaliskách, napr. Dunajská Streda, Veľký Meder, Gabčíkovo, Topoľníky.

Rekreácia a cestovný ruch

Z hľadiska lokalizačných predpokladov, stupňa atraktívnosti a miery významnosti má na území kraja dominantné postavenie kúpeľný turizmus, poznávací turizmus a rekreačný turizmus. Medzi špecifické formy rekreácie a cestovného ruchu patrí kongresový turizmus.

Cestná doprava

Dunajská Streda je napojená cestou E 575 na medzinárodnú diaľničnú sieť. Mestom prechádzajú dopravné trasy na Galantu a Bratislavu. Ostatné cesty majú lokálny charakter a spĺňajú doplnkovú a prípojnú funkciu na cesty vyšších tried.

Mesto Dunajská Streda je sídlo okresu a svojou polohou sa nachádza mimo hlavných dopravných koridorov medzinárodného významu ako aj mimo siete diaľnic a rýchlostných komunikácií. Od krajského mesta Trnava je vzdialené cestnou dopravou 66 km, od hlavného mesta 51 km. Najbližší prístup na diaľnicu D1 je do Bratislavy, druhý na križovatku D1 pri Trnave. Mesto je napojené na európsky ťah E575, ktorý tvorí št. cesta I/63.

Autobusová doprava

Mesto Dunajská Streda je obslužená hromadnou autobusovou dopravou rôznych zmluvných prepravcov.

Železničná doprava

Mesto sa nachádza na železničnej trati č. 131, ktorá je zaradená do medzi trate nadregionálneho významu. Má napojenie na Bratislavu (42 km), nemá priame napojenie na krajské mesto Trnava.

Lodná doprava

Najväčší predpoklad pre rozvoj vodnej dopravy sa predpokladá na rieke Dunaj, ktorá je súčasťou transeurópskej vodnej cesty E 80. Dĺžka vodnej cesty na území kraja je 48,35 km.

Letecká doprava

Letecká doprava s verejnou prepravou osôb sa na riešenom území nenachádza, najbližšie letisko je v Bratislave, resp. v Piešťanoch.

Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Okres Dunajská Streda má z hľadiska výskytu podzemných vôd mimoriadny význam. Mesto Dunajská Streda má vybudovaný verejný vodovod a domácnosti sú zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu, ktorý má v správe ZsVS a.s., Oz Dunajská Streda. Hlavné zdroje vodovodného systému sídelného útvaru Dunajská Streda tvoria studne HDS₁, HDS₂, S₁, S₂, S₃ a HDS 3/a situované v areáli ZsVaK Dun. Streda na Kračanskej ceste a na Malodvorníckej ceste. Sumárna výdatnosť studní činí $Q_v = 430 \text{ l.s}^{-1}$, z čoho doporučovaný odber je v množstve 425 l.s^{-1} . Sídelný útvar Dunajská Streda je zásobovaný vodou z dvoch strán z Kračanskej a Malodvorníckej cesty. Z uvedeného dôvodu sa tlakové čiary stretávajú v strede mesta, pričom je zabezpečený dostatočný tlak aj v ostatných častiach mesta.

Hlavnú zásobnú sieť pre sídelný útvar Dunajská Streda a okolité obce tvorí zásobný rad DN 400 a 300 mm vedený od vodných zdrojov na Kračanskej ceste a zásobný rad DN 500 mm vedený z vodného zdroja na Malodvorníckej ceste.

Podstatná časť zásobnej, rozvodnej siete v ostatnej časti intravilánu je zaokruhovaná, budovaná z profilov DN 250, 200, 150-125, 100 a 80.

V súčasnom stave je na verejný vodovod v správe ZsVaK Dunajská Streda napojených 26 790 obyvateľov.

Zásobovanie plynom

Mesto Dunajská Streda je na 100% plynofikované a takmer všetky objekty sú napojené na plynovod.

Zásobovanie elektrickou energiou

Mesto Dunajská Streda je zásobované elektrickou energiou zo vzdušných distribučných vedení VN 22 KV prostredníctvom distribučných transformačných staníc.

Kanalizácia

Kanalizačná sústava sídelného útvaru Dunajská Streda je jednotná. Zberačmi privádzané odpadové vody sa stretávajú v sýtokovej šachte na prečerpávacej stanici v Dunajskej Strede na Povodskej ceste. Táto prečerpávacia stanica pozostáva z čerpacej stanice pre dažďové vody a z čerpacej stanice pre splaškové odpadové vody, ktoré sú odvádzané samostatnou stoku na čistiareň odpadových vôd v Kútnikoch. Os kanalizačnej sústavy tvoria zberače A, B a C+E. Na hlavné zberače sú napojené všetky uličné stoky zo sídelného útvaru Dunajská Streda

Telekomunikácie

Mesto je napojené na digitálnu telefónnu ústredňu na ktorú je napojená pevná telefónna sieť spoločnosti T-Com. Obec je pokrytá signálmi mobilných telefónnych sietí T-Mobile, Orange a Telefónica O2.

Odpady a nakladanie s nimi

Komunálny odpad vznikajúci na území mesta je zneškodňovaný na skládkach pre nie nebezpečný odpad v Dolnom Bare .

Kultúrno-historické hodnoty

Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie, pôvodne gotický kostol zasvätený sv. Jurajovi, bol podľa viacerých prameňov postavený v poslednej tretine 14. stor.

Evanjelický kostol bol postavený v r. 1883 v neogotickom štýle.

Synagóga izraelitov bol dokončený koncom rokov 1860. V roku 1945 dostal kostol bombový zásah. Dnes už len pamätník, odhalený 23. októbra 1991, pripomína niekdajšiu židovskú časť mesta, skoro tritisíc židovských obetí z mesta a jeho okolia v období hrôzy.

Žltý kaštieľ začali stavať na začiatku 18. stor. a stavbu dokončili r. 1770. Pôvodný barokový sloh kaštieľa bol začiatkom 19. stor. upravený v klasicistickom slohu. Hlavným a výrazným prostriedkom tohto druhu kaštieľov je prestavba v klasicistickom slohu. V rokoch 1970-1972 do objektu presťahovali Žitnoostrovne múzeum, ktoré bolo v r. 1964-1970 umiestnené vo významnom dunajskostredskom historickom objekte, a to v tzv. Bielom kaštieli.

História - ochrana kultúrneho dedičstva a kultúrne pamiatky

Mesto Dunajská Streda vyrástlo na mieste starodávnej usadlosti ležiacej v srdci Žitného ostrova. Najstaršie osídlenie pochádza z bronzovej doby a stopy tu zanechali i stáročia z čias rímskej nadvlády a sťahovania národov.

Dnešné mesto Dunajská Streda vzniklo podľa mestskej kroniky r. 1874 pripojením dovtedajších samostatných častí Újfalu, Nemesszeg, Előtejed k pôvodnej časti Dunajská Streda (maď. Szerdahely). Podľa spomenutej kroniky je prvý záznam o Dunajskej Strede v listine palatína a hlavného župana Loranda z r. 1250 v podobe Zerda, ďalšie záznamy sú v listinách z r. 1254-1255 v podobe Svridahel, 1270 Zerdahel, 1283 Zerdahel, 1358 Zredahel, 1786 Serdahel, od r. 1920 Dunajská Streda.

Názov mesta motivovalo privilégium, podľa ktorého sa na území dnešného mesta mohli každú stredu usporadúvať trhy. Neskôr sa však trhovým dňom stal piatok. Významným obdobím rozvoja Dunajskej Strede bolo 15. storočie: na základe dekrétu kráľa Žigmunda z r. 1405 sa niektoré významnejšie obce začali premieňať na mestá. Vznikali tak mestá dvojakeho typu: 1. slobodné kráľovské mestá a 2. Poddanské mestečká, oppidá, t.j. vidiecke sídla bez mestských výsad (Dunajská Streda, Štvrtok na Ostrove, Veľký Meder).

Prvým dokumentom svedčiacim o mestských právach Dunajskej Strede je portálny súpis (lat. conscriptio) z r. 1574. V meste žilo v tom čase 26 poddanských rodín a 3 šľachtické rodiny, do súdnej právomoci dunajskostredského sudcu patrili v tom čase aj poddaní obcí Chot, resp. Chotfalva (t. j. Čot). V tejto obci žilo v čase súpisu 10 poddanských rodín, v Novej Vsi (maď. Újfalu) patriacej tiež k Dunajskej Strede, žilo 14 poddanských rodín.

Ďalší súpis pochádza z r. 1646 a podľa neho obec Čot bola už vyľudnenou a opustenou usadlosťou.

Ďalšou organickou súčasťou dnešnej Dunajskej Strede bola usadlosť Pókatelek, ktorá r. 1341 patrila liptovskému comesovi majstrovi Tomášovi. Prvá písomná správa o obci pochádza z r. 1272 v podobe Puk, ďalšie správy sú z r. 1286 Poky, 1374 Pokateleke, 1462 Wyfalu, 1574 Tot

Vyřadu, 1773 Szerdahely Úřadu. Podľa portálného súpisu z r. 1553 patrila osada rodine Kondéovcov.

Prvá písomná správa o mestskej časti Dunajskej Strede Előtejed v podobe Eleuteied je z r. 1280, listina z r. 1808 ju uvádza v podobe Elő Tejed. Územie tejto časti patrilo rodinám Keresztessiovcov a Kálmánovcov.

V súpise z r. 1828 sa všetky mestské časti uvádzajú osobitne: Szerdahely s 87 domami a 657 obyvateľmi, Nemesszeg so 74 domami a 537 obyvateľmi, Elotejed so 47 domami a 342 obyvateľmi, Úřadu so 152 domami a 1101 obyvateľmi. Tieto štyri mestské časti boli od seba oddelené iba ulicami. Hranice medzi časťou Úřadu a Szerdahely tvorila Hlavná ulica, tiahnuca sa od východu na západ. Rad domov postavený na pravej severnej časti ulice tvorila časť Úřadu, na južnej strane sa rozprestierala časť Szerdahely. Časť Úřadu siahala až k Ružovej ulici. V r. 1957 k Dunajskej Strede administratívne pripojili ešte časť obce Lidértejed (dnes miestna časť Kútniky), v r. 1960 obce Malé Blahovo a Mliečany.

Žitný ostrov, a tým aj mesto Dunajská Streda majú výborné predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. Veľký význam majú geotermálne pramene, ktoré sa stali základom pre výstavbu termálnych kúpalísk v Dunajskej Strede a neďalekom Veľkom Mederi, Gabčíkove, či Topoľníkoch. V teplých letných dňoch využíva ich služby čoraz viac ľudí. Prítomnosť neďalekého Vodného diela Gabčíkovo tiež zvyšuje záujem mnohých domácich i zahraničných turistov o návštevu regiónu. Rovinatý terén poskytuje ideálne podmienky pre cykloturistiku. V súčasnej dobe je rozbehnutý aj projekt vybudovania Dunajsko-Dudvážskej cyklotrasy, ktorý takéto aktivity iba podporuje. Región ponúka aj možnosť vodnej turistiky na Dunaji, Malom Dunaji alebo na často sa vyskytujúcich jazerách. Na týchto vodných plochách sa možno kúpať a člnkovať, alebo zúčastniť nejakej výhliadkovej plavby. Ďalšiu oblasť cestovného ruchu predstavuje možnosť pešej turistiky. Tá sa sústreďuje do chránenej krajinskej oblasti Dunajské Luhy.

Archeologické náleziská

Významné archeologické náleziská sa priamo v hodnotenom území nenachádzajú.

Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Významné paleontologické lokality sa priamo v hodnotenom území nenachádzajú

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

Vplyvy na obyvateľstvo

Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nebude pri dodržaní relevantných technických, bezpečnostných a hygienických opatrení zdrojom iných škodlivín, žiarení alebo vibrácií, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva. Priame ani nepriame narušenie pohody a kvality života sa vplyvom zmien v prevádzke nepredpokladajú.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Z charakteru navrhovanej činnosti, nevyplývajú žiadne dopady, ktoré by závažným spôsobom zmenili reliéf. Potencionálnym zdrojom znečistenia horninového prostredia môžu byť havarijné situácie (únik ropných látok zo stavebných mechanizmov alebo prevádzkových automobilov, technologická havária, havária odpadového potrubia).

Ide predovšetkým o negatívne vplyvy, ktoré majú povahu možných rizík. Súčasná morfológia dotknutého územia je do značnej miery výsledkom v minulosti vykonaných antropogénnych úprav. Vzhľadom na povahu a rozsah navrhovaných úprav okolia možno činnosť zhodnotiť bez vplyvu. V okolí navrhovanej činnosti sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín, ktoré by boli v strete s realizáciou zámeru.

Vzhľadom na technické parametre navrhovanej činnosti, neočakávame žiadne vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery ani v etape výstavby ani v etape prevádzky.

Vplyvy na podzemnú a povrchovú vodu

V súvislosti s prevádzkou je možné riziko následkom nehôd a prieniku odpadovej vody do podzemných vôd pri havarijných situáciách.

Uvedená stavba sa nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, kde je prvoradou úlohou ochrana podzemných vôd, nakoľko sa jedná o oblasť s najväčšími zásobami podzemnej vody.

V prípade dodržania všeobecných požiadaviek na manipuláciu so stavebnými a pohonnými látkami resp. ak bude dodržaná pracovná disciplína ako opatrenie voči prípadným haváriám navrhovaná činnosť neovplyvní prúdenie a režim podzemných vôd počas výstavby.

Vplyvy na ovzdušie a hlukovú situáciu

Navrhovaná činnosť je navrhnutá tak, aby v maximálnej možnej miere eliminovala vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu.

V zmysle vyhlášky 410/2012 Z.z. MŽP SR ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší č. 137/2010 Z.z. podľa prílohy č. 1 bodu 1.2 je zdroj znečisťovania ovzdušia kategorizovaný ako malý zdroj znečisťovania ovzdušia.

Vplyv hlukovej zátáže prevádzky zo zariadení v procese prevádzky bude zanedbateľný.

Vplyvy na pôdu

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby a prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, a to pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok zo stavebných mechanizmov, prevádzkovej dopravy, havárie potrubí, nesprávna manipulácia s odpadmi, technologická havária a pod.)

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Plánovaná zmena sa nedotýka chránených území ani ich ochranných pásiem (podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z.o ochrane prírody a krajiny). Realizácia zámeru neovplyvní ani chránené územia v širšom okolí hodnoteného územia. Plánovanou činnosťou nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Navrhovaná činnosť nie je v strete s legislatívnymi požiadavkami na ochranu v CHVO Žitný ostrov. Zámer je navrhovaný v území, na ktoré sa vzťahuje prvý t.j. všeobecný stupeň ochrany, v areáli existujúceho poľnohospodárskeho družstva preto nepredpokladáme žiadny negatívny vplyv navrhovanej činnosti na chránené územia, ani na ich ochranné pásma a hodnotíme ho ako bez vplyvu.

Vplyv na krajinu

Keďže súčasná štruktúra krajiny záujmového územia predstavuje silne antropogénne pozmenenú krajinu, realizácia zámeru nebude mať negatívny vplyv na lokalitu a krajinu z hľadiska funkčného ani estetického. Scenéria krajiny ani krajinný obraz sa realizáciou investičného zámeru nezmení. Štruktúra a využitie krajiny ako aj celkový krajinný obraz zostane zachovaný. Vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na krajinu hodnotíme ako bez vplyvu.

Vplyv na územný systém ekologickej stability

Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do žiadneho z prvkov územného systému ekologickej stability na regionálnej ani na miestnej úrovni. Zmena ani prevádzka navrhovanej činnosti nepredpokladá negatívny vplyv.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Posudzovaná zmena činnosti nebude mať vzhľadom na svoj charakter negatívny vplyv na urbánny komplex a využívanie zeme - nebude nijako zmenený urbánny komplex sídla ako ani využívanie krajiny, nakoľko sa jedná o priestory v rámci priemyselného areálu a funkčné využitie haly ako aj okolia, ani jeho charakter sa nezmení. Z hľadiska funkčného využitia územia nedôjde realizáciou zámeru k zmene funkcie využívania tejto časti katastra Mesta Dunajská Streda. Ostatné prvky urbánneho komplexu (služby, rekreácia a pod.) nebudú realizáciou zámeru negatívne ovplyvnené. Na základe jednotlivých uvedených faktorov hodnotíme vplyv na urbánny komplex a využívanie zeme bez negatívneho vplyvu.

Vplyvy na kultúru a pamiatky

Navrhovaná činnosť je umiestnená na území, kde sa nenachádzajú žiadne kultúrne a historické pamiatky, ktoré by mohli byť realizáciou zámeru ovplyvnené. Nepredpokladáme žiadny negatívny vplyv ani na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

Vplyvy na archeologické náleziská

Navrhovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv na archeologické náleziská, nakoľko tieto sa na dotknutom území ani v jeho širšom okolí nenachádzajú.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Nepredpokladáme žiadny negatívny vplyv navrhovanej činnosti na paleontologické náleziská, ani na významné geologické lokality, nakoľko sa na dotknutom území ani v jej širšom okolí nenachádzajú.

Iné vplyvy

Iné vplyvy navrhovanej činnosti neboli v súčasnom štádiu identifikované.

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Predmetom predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti je vybudovať individuálnu rekreáciu formou 20ks vlastných pozemkov na výstavbu rekeáčnych celosezónnych domov s technickou infraštruktúrou. Pri vstupe je navrhnutý jednopodlažný objekt s možnosťou parkovania s mierne zníženom suteréne.

Navrhovaná činnosť po zahájení prevádzky v plnej miere akceptuje požiadavky právnych predpisov. Nebude významne zaťažovať životné prostredie, neohrozuje zdravie obyvateľstva, nezasahuje do území NATURA 2000, ani prvkov územného systému ekologickej stability. Nebude mať významný vplyv na štruktúru a scenériu krajiny, horninové prostredie, podzemné a povrchové vody, nebude mať špeciálne nároky na odber energií, vody, nároky na dopravu a iné surovinové zdroje.

VI. PRÍLOHY

1. INFORMÁCIA, ČI NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ BOLA POSUDZOVANÁ PODĽA ZÁKONA; V PRÍPADE, AK ÁNO, UVEDIE SA ČÍSLO A DÁTUM ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA, PRÍP. JEHO KÓPIA

Pre navrhovanú činnosť „Rekreačný areál s apartmánovými domami“ bolo vykonané zisťovacie konanie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov v znení neskorších predpisov a vydané rozhodnutie číslo: A2009/00121 (prenos s. A08/03531) zo dňa 02. 09. 2009, že sa činnosť nebude posudzovať.

2. MAPY ŠIRŠÍCH VZŤAHOV S OZNAČENÍM UMIESTNENIA ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ OBCI A VO VZŤAHU K OKOLITEJ ZÁSTAVBE (Príloha č.2)

3. VÝPIS Z KATASTRA NEHNUTEĽNOSTÍ (Príloha č.3)

4.VYJADRENIE DOTKNUTÉHO ŠTÁTNEHO ORGÁNU OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

Navrhovaná činnosť ako ani jej zmena sa netýka chráneného územia podľa osobitných predpisov a ani na takéto územie nebude mať žiadny vplyv. K navrhovanej zmene činnosti „REKREAČNÝ AREÁL S APARTMÁNOVÝMI DOMAMI – DUNAJSKÁ STREDA“ bolo vydané vyjadrenia Okresného úradu Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie- štátnej správy a ochrany prírody a krajiny, ktoré tvoria prílohu predmetného Oznámenia o zmene činnosti (Príloha č. 4).

5. STANOVISKO PRÍSLUŠNÉHO ORGÁNU ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA, ČI ZMENA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI JE V SÚLADE S PLATNÝMI ÚZEMNOPLÁNOVACÍMI DOKUMENTÁCAMI PLATNÝMI PRE DANÉ ÚZEMIE

Zmena činnosti nie je v rozpore s platnou územnoplánovacou dokumentáciou ani s vyššími strategickými dokumentmi. (Príloha č. 5).

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

Dunajská Streda, marec 2014

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

Ing. Alexander Rácz
Sándora Petőfiho 4628/31
929 01 Dunajská Streda

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

MGDS, a.s.
Hlavná 667
DUNAJSKÁ STREDA

PRÍLOHY